

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – नवम्बर/दिसम्बर, २०१६

कक्षा – शास्त्रिद्वितीयवर्षम् (SEM-3)

प्रश्नपत्रम् – ८

गुणाः - ७०

विषयः – वेदः

कोड – C.E.2.3.6

समयः – ३: ००तः ६:००

दिनाङ्कः – ०२-१२-२०१६

सन्दर्भग्रन्थः – शुक्लयजुर्वेदसंहिता

प्रथमान्विति: (Unit-1)

प्रश्नः – १ अधोलिखितेषु मन्त्रेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्यां लिखत । ०८

- (१) भूर्भुवः स्वद्यौरिव भूम्ना पृथिवीव वरिम्णा॥
तस्यास्ते पृथिवी देवयजनि पृष्ठेग्निमन्नादमन्नाद्यायादधे॥
(२) त्रि ऽश्वाद्वा मविराजति वाक्पतङ्गाय धीयते ।
प्रतिवस्तो रहद्युभिः ॥
(३) राजन्तमध्वराणां गोपामृतस्य दीदिविम् ।
वर्धमानश्च स्वेदमे ॥

प्रश्नः – २ अग्निहोत्रे प्रातःसायं होमविधिं यथाशास्त्रं प्रतिपादयत । ०८

अथवा

उपस्थानविधिं महीधररीत्या वर्णयत ।

प्रश्नः – ३ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४

- (१) अध्वर्युः (३) देवयजनी
(२) अग्निहोत्रे देवता (४) गार्हपत्याग्निः

प्रश्नः – ४ अधोलिखितेषु पञ्चानाम् अर्थं लिखत । ०५

- (१) पतङ्गा (४) अध्वरः (७) ईमहे
(२) रायः (५) दोषः
(३) अन्धस्थः (६) अघशम्

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

प्रश्नः – ५ अधोलिखितेषु मन्त्रेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्या विधेया । ०८

- (१) अक्रन्कर्म कर्मकृतः सहवाचा मयोभुवा ।
देवेभ्यः कर्म कृत्वास्तं प्रेत सचाभुवः॥
(२) आनऽएतु मनः पुनः क्रत्वे दक्षाय जीवसे ।
ज्योक्च सूर्यं दृशे ॥
(३) वयश्चसोम व्रते तव मनस्तनूषु बिभ्रतः ।
प्रजावन्तः सचेमहि ॥

प्रश्नः – ६ चातुर्मास्ययागस्य महत्वं प्रतिपाद्यताम् । ०८

अथवा

वरुणप्रघासयागं यथाशास्त्रं विवृणुत

- प्रश्न: - ७ एकस्य टिप्पणीं लिखत । ०२
- (१) वैश्वदेवयागः
(२) शुनासीरीयः
- प्रश्न: - ८ अधोनिर्दिष्टेषु द्वयोः लघूत्तरं यच्छ । ०२
- (१) चातुर्मास्ययागे कति यागाः ?
(२) 'मय' शब्दस्य कोऽर्थः ?
(३) अवभृथाख्यं कर्म कुत्र क्रियते ?
(४) पितृयज्ञकर्मणि पितरः किं भक्षयन्ति ?
- तृतीयान्विति: (Unit-3)
- प्रश्न: - ९ अधोलिखितेषु मन्त्रेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्या विधेया । ०८
- (१) महीनां पयोऽसि वर्चोदा असि वर्चो मे देहि ।
वृत्रस्यासि कनीनकश्चक्षुर्दा असि चक्षुर्मे देहि ॥
(२) विश्वोदेवस्य नेतुर्मर्तो वुरीत सख्यम् ।
विश्वोरायऽङ्गुष्ठ्यति द्युम्नं वृणीत पुष्यसे स्वाहा॥
(३) स्वाहा यज्ञं मनसः स्वाहोरोरन्तरिक्षात्स्वाहा
द्यावापृथिविभ्याश्च स्वाहा वातादारभे स्वाहा ॥
- प्रश्न: - १० सोमक्रयविधिं यथाशास्त्रं लिखत । ०८
- अथवा
- शालास्तम्भविधिं यथाशास्त्रं विवृणुत
- प्रश्न: - ११ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४
- (१) सुतीर्था (३) वैश्वानरः
(२) सोमसखा (४) सुमित्रधः
- प्रश्न: - १२ अधोलिखितेषु पञ्चानाम् अर्थं लिखत । ०५
- (१) चतुर्थाध्याये कति मन्त्राः ?
(२) व्रतशब्देन किमभिधीयते ?
(३) 'श्वात्राः पीता' इत्यनेन किम् आलभ्यते ?
(४) 'अहोमुचः' अर्थात् किम् ?
(५) धृवास्थमाज्यं जुह्वां कति वारं गृहीतव्यम् ?
(६) 'भद्रम्' इति शब्दस्य कोऽर्थः ?
(७) चातुर्मास्ययागे कति ऋत्विजः ?

